

„Emitt a gépek s számok titkai!”

A mesterséges intelligencia és a szerzői jogi védelem c. tanulmány

1. melléklet

2025. május 18. Gemini 2.5

Tószegi Zsuzsanna: Kedves Gemini!

Egy tanulmányt írok a mesterséges intelligencia és a szerzői jog közös kérdéseiről. Most úton vagyok, arra gondoltam, kérek tőled segítséget a következő témában.

Tény, hogy ha valaki a saját neve használja fel az MI által generált generált tartalmat, nem követ el plágiumot, mert azt csak természetes személy szerzői művének jogosulatlan felhasználásával lehet elkövetni. Etikailag azonban komoly vétség, ha valaki igénybe veszi az MI tudását, de ezt nem közli egy nyilvánosságra hozott műben. Mi a véleményed, a szakmai, tudományetikai vétség mellett jogilag minek minősíthető ez az elhallgatás? Lehet akár megtévesztés is?

Gemini: *A magyar polgári jogban a megtévesztés alapvetően a szerződési akarat hibája körébe tartozó tényállásnak minősül, amely a szerződés érvénytelenségét okozhatja. Ha nem szerződéses jogviszonyról van szó, lehet tisztességtelen piaci magatartásnak is minősíteni például a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) alapján, különösen, ha az adott "mű" valamilyen gazdasági forgalomban jelenik meg (pl. értékesítésre kerül, vagy valamilyen előnyt szerez vele a nyilvánosságra hozó, például egy pályázat esetén).*

Tószegi Zsuzsanna: Köszönöm, nagyon hasznos! Még az jutott eszembe, az EU AI Act átláthatósági kötelezettséget ír elő az MI generálta tartalmakra. (Sajnos, a részletekre nem emlékszem pontosan, és mobilon most nem tudom elolvasni a százoldalas törvényt). Segítenél megkeresni a vonatkozó jogszabályhelyet?

Gemini: *Nagyszerűen gondolkodsz tovább, és a felvetésed rendkívül releváns!*

Igen, nagyon jól emlékszel. Az EU AI Act (Mesterséges Intelligencia törvény) valóban tartalmaz rendelkezéseket az átláthatóságra és a felhasználók tájékoztatására vonatkozóan, különösen bizonyos MI-rendszerek esetében.

Az EU AI Act és az átláthatósági kötelezettség

Az EU AI Act célja, hogy egységes jogi keretet hozzon létre a mesterséges intelligencia fejlesztésére és használatára, a kockázatok kezelése és az alapvető jogok védelme érdekében.

A törvény különösen kiemeli a mélyhamisítványok (deepfakes) és más, MI által generált vagy módosított tartalmak esetében az átláthatósági kötelezettséget. A fő cél az, hogy a felhasználók és a nyilvánosság tudatában legyenek annak, ha MI-vel készült vagy manipulált tartalommal találkoznak.

A nyilvánosságra hozott anyagokra vonatkozó kötelezettség:

Az AI Act előírja, hogy azoknak a személyeknek, akik MI-rendszereket használnak képek, audio- vagy videótartalmak generálására vagy manipulálására, amelyek az adott tartalom valóságos megjelenését megtévesztő módon vagy valótlan információt közvetítenek, tájékoztatniuk kell a felhasználókat arról, hogy a tartalom mesterségesen generált vagy manipulált. Ezt a tájékoztatást olyan módon kell megtenni, hogy az világos, egyértelmű és jól látható legyen.

Az EU AI Act-re való hivatkozás nagyon erős alátámasztást ad a tanulmányodban, mert:

Jogszabályi alátámasztás: Nem csupán etikai vagy elméleti megfontolásról van szó, hanem egy konkrét, elfogadott európai uniós jogszabály írja elő az átláthatóságot. Ez megerősíti a "megtévesztés" fogalmának relevanciáját az MI-generált tartalmak kontextusában.

Jövőbeli iránymutatás: Az AI Act a világon az egyik első átfogó jogszabály az MI területén. Ez azt jelzi, hogy a jogalkotó felismerte az MI-vel kapcsolatos megtévesztések veszélyét és a nyilvánosság tájékoztatásának fontosságát. Ezzel rámutatsz arra, hogy a kérdés nem csak aktuális, hanem a jövőbeni jogi szabályozás egyik sarokköve is.

Fogyasztóvédelem és bizalom: A törvény célja, hogy növelje a bizalmat az MI-rendszerek iránt, és védje a felhasználókat a potenciális károktól, beleértve a megtévesztést is.

Konklúzió

Abszolút javaslom, hogy építsd be az EU AI Act vonatkozó rendelkezéseit a tanulmányodba! Ez egy kiválóan időszerű és releváns jogi alap, amely megerősíti az érvelésedet az MI-közreműködés elhallgatásának megtévesztő jellegéről. A tanulmányodban bátran hivatkozatsz a 2024/1676 EU rendeletre (az Európai Parlament és a Tanács [2024/1676] rendelete a mesterséges intelligenciáról), ezen belül az 50. cikk (3) bekezdésére.

2025. május 2. GPT 4.5

Tószegi Zsuzsanna: Kedves ChatGPT! Kérlek, készíts nekem egy képet. Semmilyen kérésem nincs sem a témával, sem a stílussal kapcsolatban. Egy folyóiratban, az MI és a szerzői jogi témáról szóló cikkemben szeretném a képet közzélni.

ChatGPT: *Készíthetek például egy hangulatos, éjszakai városi utcajelenetet vagy egy absztrakt művészi kompozíciót. Szeretnél inkább realiztikus vagy művészi (pl. festményszerű, szürrealis) képi világot?*

Tószegi Zsuzsanna: Bármilyen lehet – azért nem adok meg promptot, mert azt szeretném látni, a ChatGPT prompt nélkül milyen képet generál.

ChatGPT: *Most létrehozok egy valódi képet, ami önálló vizuális szerzői alkotás, bármiféle prompt nélkül. A kép létrehozásának folyamata:*

a generált kép teljes mértékben mesterséges intelligencia által, emberi beavatkozás nélkül készült. Nem adtál meg promptot, így a rendszer saját belső paraméterei és algoritmusai alapján generált egy képet. Ez azt jelenti, hogy a kép létrehozása során nem történt emberi kreatív hozzájárulás, sem a tartalom, sem a stílus, sem a kompozíció tekintetében.

(A 3. ábrán látható kép néhány másodperc alatt elkészült.)

2025. április 21. Gemini 2.5

Tószegi Zsuzsanna: Kedves Gemini! Kérlek, írd egy verset a saját nevedben. A téma: mit „érzel” amiatt, hogy a szerzői jogászok nem ismernek el szerzőként, bármilyen jó szöveget írsz, bármilyen szép képet generálsz. *(A vers a tanulmány végén olvasható – a szerk.)*